

TALE

Maj 2016

J.nr. 2016 - 2362

Tale til samråd AV-AW vedrørende indsatsen i ressourceforløb (den 12. maj 2016)

Det talte ord gælder.

Indledning

Samrådet i dag handler om reformen af førtidspension og fleksjob – mere konkret indsatsen og kvaliteten af ressourceforløb.

Ressourceforløbet er som bekendt et tilbud til borgere med store og komplekse problemer – ofte personer, der før reformen ville være overladt til langvarig offentlig forsørgelse eller førtidspension.

I ressourceforløb skal indsatsen på både beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet sætte fokus på ét fælles mål: at udvikle borgerens arbejdsevne

Lad mig derfor også starte med at understrege, at det er helt centralt for reformens succes, at ressourceforløbene får et indhold, der kan gøre en forskel for den enkelte borger.

Det tror jeg, vi alle er enige om.

En høj kvalitet indebærer *for det første*, at der er mening og perspektiv i indsatsen.

Borgere med markant nedsat arbejdsevne skal ikke trækkes igennem forløb, hvis det på forhånd er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen.

Derfor er det også positivt, at Ankestyrelsen i en praksisundersøgelse har konkluderet, at over 90 pct. af de borgere, som kommunerne visiterer til ressourceforløb, tilhører målgruppen.

For det andet skal borgeren kunne se sig selv i indsatsen og være en aktiv medspiller.

Der påhviler derfor kommunen et vigtigt ansvar i forhold til hele tiden at inddrage borgeren og få tilrettelagt indsatsen med øje for den enkeltes behov og ressourcer.

For det tredje, er jeg personligt meget optaget af, at ressourceforløbene skal indeholde en virksomhedsrettet indsats.

Vi ved, at virksomhedspraktik og løntilskud er blandt de mest effektive redskaber, når det gælder om at genvinde fodfæstet på arbejdsmarkedet.

Det gælder også for borgere, som befinder sig i udkanten af arbejdsmarkedet.

Samtidig er jeg overbevist om, det for mange vil være forbundet med motivation og selvrespekt at være tilknyttet en arbejdsplads med kollegaer og have følelsen af at lave noget meningsfuldt.

Det leder mig hen til svaret på spørgsmål AV.

Svar på spørgsmål AV

Hvis ressourceforløbene skal leve op til de tre ting, jeg netop har nævnt, er det selvfølgelig ikke konstruktivt, hvis borgerne føler sig ydmyget, som det beskrives i den nævnte artikel.

Det handler om at fokusere på borgerens muligheder og lægge en strategi for at udvikle disse.

Og et ressourceforløb må selvfølgelig ikke forværre borgerens helbred. Det ville være stik imod det grundlæggende formål om at forbedre borgerens arbejdsevne.

Det er blevet slået fast flere gange, herunder på vores samråd den 20. oktober sidste år, og jeg gør det gerne igen.

Ressourceforløb er for dem, der har et udviklingspotentiale, og som med den rette og individuelle indsats potentielt kan finde deres vej tilbage i arbejdsfællesskabet.

Et ressourceforløb kan dermed sagtens starte ud med kortvarig praktik på en virksomhed, men det skal være en begyndelse på noget mere.

Personer, der er så syge eller har så betydelige funktionsnedsættelser, at det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne, skal derimod tilkendes førtidspension. Det har reformen ikke ændret ved.

Svar på spørgsmål AW

I forhold til spørgsmål AW har vi løbende i forligskredsen, som også SF er en del af, haft fokus på at løfte kvaliteten i indsatsen i ressourceforløbene.

Det gælder blandt andet projektet ”Det gode ressourceforløb”, hvor indsatsen tilrettelægges på borgerens præmisser og med borgeren som aktiv medspiller for derigennem at give den enkelte mulighed for at tage ejerskab for indsatsen og sin egen situation.

I forhold til at styrke det virksomhedsrettede indhold har vi iværksat ”Virksomhedscenter Generation 2” og ”JobFirst”, hvor formålet har været at få flere udsatte borgere ud på virksomhederne gennem et tæt samarbejde med jobcentre.

Kort sagt åbner virksomhederne deres døre for borgere, der er langt fra arbejdsmarkedet, og jobcenteret sikrer den fornødne støtte og opfølgning.

Senest er der i forlængelse af et møde i forligskredsen i efteråret 2015 igangsat et omfattende initiativ i tre dele:

- En guide til kommunerne om det gode ressourceforløb
- Rejsehold og implementeringsworkshops
- Brugerundersøgelse blandt borgere i ressourceforløb.

Guiden skal kunne anvendes af kommunerne til at styrke deres arbejde med kvaliteten af ressourceforløb og forventes færdig i indeværende måned. Guiden skal samtidig danne grundlag for rejseholdet, der fra maj måned og frem vil gå i dialog med alle landets kommuner.

Endeligt er brugerundersøgelsen sat i gang blandt 4.000 borgere, der deltager i eller har deltaget i et ressourceforløb, som kan beskrive deres oplevelse af indsatsen.

Jeg er overbevist om, at initiativet kan bidrage til et generelt løft af indsatsen og vil derfor også indkalde forligskredsen til et møde efter sommerferien, hvor vi kan gøre status.

Afslutning

En så omfattende reform kræver, at vi i mange år frem hele tiden følger op på, om de gode intentioner, som forligskredsen, har også bakkes op af virkeligheden.

Og når vi ser på de helt overordnede tal, tyder udviklingen på, at vi er i gang med få skabt det skifte fra passiv pensionering over mod aktiv hjælp, som var intentionen med reformen:

- Der er i dag ca. 28.000 færre fuldtidspersoner på førtidspension, end da reformen trådte i kraft.
- Samtidig arbejder 16.000 personer nu i et ”mini-fleksjob” på under 10 timer om ugen. Og ledigheden for fleksjobbere generelt er faldet fra 25 pct. til 18,6 pct.
- Sidst, men ikke mindst, deltager ca. 16.000 borgere i øjeblikket i ressourceforløb i landets kommuner.

Det er endnu for tidligt at tale om deciderede effekter af ressourceforløb. Men jeg glæder mig alligevel over, at vi ud fra de foreløbige tal kan se, at knap en fjerdedel af de borgere, der på nuværende tidspunkt har afsluttet deres ressourceforløb, er afgået til beskæftigelse, uddannelse eller fleksjobordningen.

Og det skal jo ses i lyset af, at vi her har med en udsat gruppe af borgere at gøre, der ofte har svære og sammensatte problemer.

Samtidig afgår ca. 43 pct. til førtidspension, hvilket også er helt forventeligt og efter bogen. For der vil selvfølgelig være borgere, hvor man har forsøgt at udvikle arbejdsevnen gennem et ressourceforløb, men konklusionen bliver, at det ikke er muligt.

Når det er sagt skal vi selvfølgelig hele tiden arbejde på at styrke indholdet i ressourceforløbene.

Reformens grundlæggende intention om ikke at dømme folk ude af arbejdsmarkedet er helt rigtig.

Og vi skylder det til vores udsatte borgere at give dem en reel mulighed for et arbejdsliv og en plads i fællesskabet.

Tak for ordet.